

התמסרות למורה וקשיים ביחסים עם המורה הרוחני

הקרמה הקשורה במורים, וכיצד לנהוג כאשר מתעוררת בקורת, מתגלים פגמים במורה, וכו'.

לקט קטעים מתורגמים מדבריו של למה זופה רינפוצ'ה, בתגובה לשאלות של תלמידים

את המקור באנגלית (ועוד יותר) תוכלו למצוא בלינק

<http://www.lamayeshe.com/lamazopa/advicebook/practice/shugden.shtml>

וכן <http://www.lamayeshe.com/lamazopa/advicebook/lamrim/guru.shtml>

מיהו המורה?

עצה של רינפוצ'ה הבאה להזהיר מפני ריבוי מורים.

זוהי נקודה חשובה ביותר, וחייב אדם להיות מאד זהיר בעניין זה. הנקודה חשובה, מפני שאם תנהגי שלא בזהירות, הרי שתצרי קרמה איומה ביותר עם המורה. קרמה זו באה ממחשבות שאין בהן מסירות למורה, מפגיעה במיינד הקדוש, מפגיעה בגוף הקדוש, ומאי שמירה על ההוראות של המורה. מעשים חמורים אלו יוצרים מכשולים כבדים לאושר בחיים אלו, בחיים הבאים, לשחרור מסמסרה ולאושר שאין לו דוגמה של הבודהה. הם גם יוצרים סבל כבד בעולמות הנמוכים למשך זמן עצום ביותר.

אם למדת אצל מורה מתוך ההכרה שאתה התלמיד והוא או היא המורה שלך, אזי אפילו אם המורה אומר מילים ספורות בלבד, או רק פסוק יחיד מן הכתבים, או שאמר מנטרה אחת ויחידה, הרי שאדם זה הוא מורה שלך מרגע זה ואילך. מצב זה לעולם אינו ניתן יותר לשינוי. לאחר שאדם יצר חיבור דהרמי זה, של מורה ותלמיד, אזי הוויתור על מורה זה הוא הקרמה השלילית ביותר שיש, והמכשול הרציני ביותר לצמיחה רוחנית. וכן יסבול אדם זה מכשולים חמורים, במיוחד בזמן המוות, ועידנים של סבל בעולמות הנמוכים ובמדורי הגיהנום.

מסירות למורה

קטעים מתוך הרצאה לקבוצת תלמידים

המסירות למורה היא הדרך המהירה ביותר לקבץ את החסד הרב ביותר, את האמצעי להשיג הארה. כמובן שהדבר העיקרי הוא שתהיה מוטיבציה נכונה, בודהיציטה, אך גם חשוב ביותר הוא שיהיה לב טהור של מסירות למורה, ללא שום התייחסות שלילית שעולה ביחס למורה – שכן זוהי קרמה כבדה ביותר.

התייחסות שלילית, כגון המחשבה של ויתור על מתן כבוד, ואפילו המחשבה "מה הצורך בלימוד זה?" יוצרת קרמה שלילית; אדם שובר את נדרי הסמְיִיה (ברית). זה כמו זיהום שבא, וכל מה שאדם מגיש הופך לשלילי ויכול להביא למחלה או למכשולים. אז אני חושב שהכי חשוב זה לשמור על הסמְיִיה, לא לפעול באופן שגוי, לא להרשות שום הרהורי כפירה, מחשבות שליליות, אבדן אמונה. אמונה שאבדה היא מאד כבדה. גם חשוב לשמור על נדרי הפרטימוקשה.

אנו שמים דגש עצום על מסירות חזקה למורה, שכן אז אין כל קושי ללכת בעצת המורה, זה נהיה קל.

כשאדם רואה את הבודהה, יש המון שמחה ואושר בחיים אלה.

ניסינו לפני זמן מה למצוא דוגמא לאושר. אני אמרתי: "ללכת לים", או "לשתות נקטר", ואתה אמרת "סקס", זוכר? חפשנו משהו שהוא מאד מלהיב ומשמח ליצורים רגילים.

כאן מציע התרגול הדהרמי את האושר הגבוה והמלהיב ביותר שיש: לבצע את הנחיות המורה, ללא כל קושי, אפילו דברים שנראים באופן כללי קשים לרוב האנשים, ואפילו בלתי אפשריים. זוהי המסירות למורה. ואז,

אם אתה רואה במורה את הבודהה, ללא כל ספק זה מדהים, זה השיא, העונג הרב ביותר. אזי אין דבר שהוא קשה לקבל. אלא שאם אין התמסרות חזקה, אם היא קלושה, אם אין התמסרות של ממש, רק קצת, ואם היא מלאכותית, רק מהפה, אך לא מן הלב, או שהיא חלשה כמו אש שכבר בערה זמן רב ונותרו רק ניצוץ אחד או שניים, הרי שהיא יכולה להיעלם בקלות. זה מה שקורה להתמסרות – נותר ניצוץ או שניים ואז האש מתכלה. במצב זה קשה ביותר לקבל את העצה, אפילו אם היא פשוטה, ואין בה הקרבה גדולה. אפילו דבר קטן נהיה קשה. הלב ממאן לעשות זאת.

עם התייחסות שכזו אדם לא מסוגל לקבל שום הנחייה. חסרה המחשבה שזהו דבר יקר, שזוהי "משימה בשבילי", שזהו קיום מותנה, ושהנחייה זו יש בה טיהור של קרמה שלילית שנצברה מקדמת דנא עד היום, ושיש בה צבירה של חסד עצום. איננו רואים בה דרך להשיג הארה, איננו מבינים שההנחייה מביאה אותנו להארה. האדם אינו מסוגל לראות שכל פיסה קטנה של הנחייה שניתנת, ושכל שירות שהאדם נותן, מהווים את הדרך העוצמתית ביותר והטובה ביותר למילוי כל משאלותיך.

מבין כל משאלותינו, הנשגבה ביותר, החשובה ביותר, היא להשיג הארה למען הברואים, וזוהי הסיבה הטובה ביותר, העצמתית ביותר, להביא יצורים רבים להארה ולפעול למענם באופן מושלם.

ההוכחה לכוחה של המסירות למורה מצוייה בסיפורים רבים. השורש של המסירות למורה, ראייתנו אותם בתור בודהה, צומח לתוכנה יציבה, באמצעות ההנחייה אודות האופן הנאות לשרת את הידיד הטוב במחשבה ובמעשה.

אנשים רבים הבינו, העריצו, או ששמעו כיצד השיג מילרפה הארה תוך מהלך חיים יחיד בזמנים מנוונים אלו. הוא קבל הנחייה ממורהו, מרפה, בטרם יוכל לקבל כל לימוד או חניכה, לבנות מגדל לבדו, ללא כל עזרה, ואז להרסו, להחזיר את כל האבנים למקומן, לבנות אותו שוב, ושוב להחזיר את כל האבנים למקומן. והדבר המדהים הוא שמילרפה עשה כל זאת מבלי לאבד אמונתו או מסירותו. לפעמים התלווה מילרפה לתלמידים אחרים לקבל לימוד ממרפה, אך ברגע שמרפה ראה את מילרפה בין האנשים, הוא היה נזף בו ודורש שיעזוב. למרות זאת לא עלו בלבו של מילרפה שום הרהורי כפירה. מסירותו היתה תמיד איתנה ביותר, מעולם לא איבד את אמונתו. משום כך, משום שהתמסר נכון למורהו במחשבה תחילה, ואז במעשה, תוך שהוא מצייט לכל מלה שאמר מרפה, הוא השיג הארה באותם חיים ממש.

...

כך היה עם גיילווה אנספה, צ'וקיה דורג'ה, וישויות רבות אחרות כגון נרופה ולמה צונגקפה...

ישנם סיפורים רבים אחרים הנותנים השראה, כגון זה של הבודהיסטווה סדפררודיטה, "זה שתמיד בוכה". אני חושב שסדפררודיטה השיג את המהיינה, את הרמה השלישית על דרך החסד של הבודהיסטווה, משום שכאשר אתה משיג דרך זו אזי בכל שתהיה אתה רואה רק בודהות בגוף המופע שלהם. סדפררודיטה היה מסוגל לראותם ולקבל לימוד מבודהות רבים, אלא שהוא לא בא על סיפוקו. הוא רצה לראות את הבודהה, המורה שעמו היה לו הקשר הקרמי.

הוא הלך לפגוש את הבודהיסטווה דהרמודגטה, זה שעמו היה לו קשר קרמי בעבר, אלא שהבודהיסטווה דהרמודגטה היה בריטריט. "זה שתמיד בוכה" נשאר באותו המקדש במשך שבע שנים, כשהוא מנקה בחוץ. ביום שבו יצא דהרמודגטה על מנת ללמד, הוא ערך את הכס וניקה את המקום. בשעה שהיה מנקה רצה למנוע מהאבק שיתרומם, אלא שהשדים יצרו מכשולים ולא היו שום מיים באותו המקום. אז הוא הקיז דם מגופו והתיז אותו על הקרקע מסביב.

באופן כללי, אדם שאיננו מתרגל טנטרה אלא רק סוטר, בדרך השלמויות, הרי שעליו לצבור חסד במשך שלושה עידינים ארוכים לאין קץ, אלא ש"זה שתמיד בוכה" השלים את הצבירה של חסד של עידן אחד ארוך לאין קץ בתוך אותן שבע שנים. ומדוע כל כך מהר? משום שהייתה לו מסירות מדהימה למורהו, תוך שהוא מוקיר את הבודהיסטווה דהרמודגטה יותר מחייו. וזה אומר לנו שאפשרי להשיג הארה יותר מהר.

ספור אחר מסופר אודות הקדמפה גשה בשם צ'ילוזה. הכתבים מזכירים אותו כדמות מופת, מישהו שעלינו להתפלל להיות כמותו. ישנם גם הבודהיסטויה שוננו נורסנג וצ'ילוזה. ישויות אלה לא היה משלם במסירותם למוריהם, תוך שהם מוקירים את המורה יותר מחייהם.

עם מסירות עצומה למורהו, תוך שהוא מוקיר את המורה יותר מחייו, שרת הקדמפה צ'ילוזה יום את מורהו, צ'נגווה, תוך שהוא מנקה את ביתו של צ'נגווה ומגיש לו שרותים רבים אחרים. נאמר שגם אם היה הוא באמצע הגשת המנדלה, אם קרה שהמורה קרא לו, הוא היה מפסיק את הטקס וממהר להגיש שרות. זה מראה על מידת מסירותו למורה, הוקרת המורה ומימוש עצמו.

באמצעות פעולות הניקוי והסרת האבק הוא השיג טיהור של הזיהום והקרמה השלילית שבתודעתו, תוך שהוא צובר חסד רב עם כל טאטוא. יום אחד, לאחר שניקה את חדרו של צ'נגווה והחל לרדת במדרגות, בשעה שהגיע אל המדרגה השלישית, הקרמה שחסמה אותו מלראות את הבודהה טוהרה כולה והוא ראה לפתע אינספור בודהות בדמות גוף המופע שלהם, ממש שם, בשעה שהיה הוא בדרכו לזרוק את האשפה. כמובן, זה יכול לבוא מכל שרות שאתה עושה, כגון בישול או שרות, ובמיוחד מבצע הנחיות שאתה מקבל. בכל שנייה אתה מתקרב אל החופש, מתרחק מסמסרה, יותר קרוב להארה. הולך ומתקרב אל התובנות של הדרך לשחרור והארה.

דוגמה אחרת היא הסקייה פנדיטה. בשעה שהגורו של סקייה פנדיטה, דרקפה גיילצן, הפגין בפניו מופע של היותו מאד חולה, הגיש לו סקייה פנדיטה שירות כה בלתי-אנוכיי, שלא נותר לו כל זמן לאכול או לישון. הוא הגיש שירותו יום וליל, תוך מיקוד חד-נקודתי, ותוך שהוא מתגבר על קשיים רבים על מנת לשרת את מורהו. דרקפה גיילצן היה מאד מרוצה, ואמר לו שילמד אותו את תרגול היוגה של מנג'ושרי. לאחר שקבל תרגול זה הבין סקייה פנדיטה שיש ביכולתו לראות את מורהו בתור מנג'ושרי. כל הקרמות השליליות והזיהום בתודעתו שחסמו אותו מלראות את מנג'ושרי לפני כן טוהרו על ידי מתן השרות, יום וליל, בלי לישון אפילו. לאחר מכן הפך סקייה פנדיטה מלומד גדול. הוא זכה לפרסום עולמי כלוגיקן מומחה, מומחה בחמשת המדעים: מלאכות, לוגיקה, דקדוק, רפואה ופילוסופיה, דהיינו ידע פנימי. הוא היה מסוגל לתת את השרות הנרחב ביותר על ידי ראיית מנג'ושרי. כל זה בא בשל השרות למורהו. הידע פרח לאחר הטיהור של הזיהומים והחסימות באמצעות השרות.

יום אחד הפגין לאמה אטישה את המופע של היותו חולה, עם שלשול שלא היה לו עליו שליטה. החניך שלו, דרומטונפה, ניקה ודאג ללאמה אטישה כמו ידיו, כמו אמא, תוך שהוא מוקיר אותו יותר מחייו. וכך יום אחד, בשעה שהיה מציע את שירותו, פתאום התעוררה בו היכולת לקרוא את המיינד של חרקים, נמלים ותולעים, אפילו ממרחק שמונה-עשר ימים של מעוף העייט. לאחר שטיפל באטישה באופן זה, הוא מימש את אחד מששת סוגי היכולות העל-חושיות, היכולת לקרא בבהירות רבה את תודעתו של כל יצור. בכל אחד מאתנו טמון פוטנציאל זה, אלא שהוא חסום על ידי קרמה וזיהומים. דרומטונפה טיהר את תודעתו באמצעות המסירות החד-נקודתית ללאמה אטישה ועל ידי מתן השרות, ויכולות אלה התפתחו אצלו בזכות ברכתו של הלאמה, שאותה קבל בשל המסירות והשירות.

ספור אחר מספר כיצד יום אחד ראה לאמה אטישה, בראייתו העל-חושית, את אשר חשב בלבו הקדמפה גשה גונבווה: "לבטח התובנות שרכשתי אני עולות על אלה של המתרגם דרומטונפה, משום שאין לו לזה שום זמן למדיטצייה, בהיותו כל כך עסוק בתרגומו. לי לעומת זאת יש זמן רב למדיטצייה, ועל כן מאד ייתכן שהתובנות שלי עולות על אלו שלו וגם על אלו של הטבח אמה ג'נגצ'וב, העסוק תמיד בבישוליו." ואז הזמין לאמה אטישה את שלושתם לפניו, ובדק למי מהם תובנות גבוהות יותר. התובנות שהיו לדרומטונפה עלו בהרבה על אלו של גונבווה – לא היה כלל מקום להשוואה. אפילו התובנות של אמה ג'נגצ'וב עלו על אלו של גונבווה, למרות שלא היה לו זמן למדיטצייה כפי שהיה לגונבווה. סיפור זה מבהיר נקודה מסוימת. בדרך כלל אנשים סבורים שריטריט ומדיטצייה הם טובים, בעוד שמתן שירות איננו הדרך הטובה לפיתוח התודעה, ושהדבר היחיד שמפתח את התודעה ומביא לתובנות הוא אך ורק מדיטצייה. אלא שבמציאות אין זה בהכרח כך. אדם חייב לבחון איזה מהתרגולים צובר את מירב החסד, איזה מהם הוא העוצמתי ביותר. אמה ג'נגצ'וב, הטבח, וכן המתרגם, היו שקועים במתן שירות, ולדעתי זו הסיבה שהתובנה שלהם הייתה גבוהה יותר.

הייתי אומר שמה שחשוב, הנקודה העיקרית, היא לעשות כל מה שמנעים למורה. זוהי הדרך המהירה ביותר להארה. זה כמובן בהנחה שהמיינד שרוי בהתמסרות חד-נקודתית, מבלי שמתעוררות כל מחשבות שליליות, ומבלי שנשברת הסמיקה עם המורה. זה מבוסס על האופן הנכון של התמסרות לידיד הטוב, כפי שמוזכר בפרק של הלאם רים על שמונת החסרונות של התנהגות שגויה, ושמונת היתרונות של התנהגות נאותה כלפי הידיד הטוב.

אם אדם עושה מה שבא לו, מה שהוא בניגוד לדעתו של המורה – תוך הפרת ההנחיות, או תוך שהוא מאפשר מחשבות שליליות או מחשבות של כפירה במורה (דהיינו – ביקורת על המורה) – הרי שהוא עלול להפסיד כל סגולות נעלות שאולי כבר יש לו, כגון התנסות של חמלה או תפנית, ואפילו אם השיג בודהיציטה של ממש, ואפילו אם חווה ריקות...

כל תובנה שכבר יש, אדם כזה יאבד, ולא תבוא תובנה חדשה. זה מאד קשה. המיינד נתקע, הראש סתום, כמו אבן ששקתה באוקיינוס במשך אלפי שנים. שום מים לא יכולים לחדור לתוכה, משום שהיא כה קשה. או כמו להיות במדבר חם שאין בו אף טיפה של מים. התודעה נהיית ככה. שום דבר לא גדל. כל המחשבות הן שליליות, כל כך קל להן לבוא, והתודעה מכוסה בהן, כאילו הייתה מכוסה בבועץ. קשה מאד למחשבה חיובית לבוא, כגון לחשוב על הסגולות הטובות של המורה. גם אם המורה הוא ישות מוארת, האדם אינו יכול לראות בו אפילו בודהיסטוה, אלא רק ייצור אנוכי, ורואה רק שגיאות בתודעתו ובהתנהגותו.

לא רק התובנות, אלא כל הבנה של הדהרמה שהייתה לאותו אדם מאבדת משמעות, מתנוונת, האדם לא יכול לזכור אותה. נהייה קשה ללמוד דברים חדשים אפילו אם אותו אדם מקשיב לשיעורים. מקודם היה לו קל להבין, ועכשיו קשה, אינו מסוגל לעקוב אחריהם. זוהי התוצאה של ביצוע שגיאות בהתייחסות למורה.

קונפליקטים בין מורים

תלמידה באה לבקש עצה מרינפוצ'ה, לאחר שאחד ממוריה העביר בקורת באופן ישיר ובוטה על מורה אחר שלה, והורה לה שלא להביא אחרים לקבל את עצתו של זה. אמונתה במורה שעליו הועברה הביקורת הייתה עדיין חזקה. שכן היה הוא אחד ממוריה הראשיים, ועל כן יכלה לראות את הברכה הרבה שהוא השפיע על תודעתה. אלא שהיה לה קושי רב עם הלמה שהעביר ביקורת.

טוב הדבר שנמנעת מלומר דבר וחצי דבר לאנשים אחרים שמקורבים למורים אלה, שכן להזכיר דברים אלו בנוכחות אחרים כמוהו כמעשה טרוריסטי, מעשה של התאבדות מוחלטת, הרס גמור של עצמך ושל אחרים. אמירת דברים מעין אלו עוכרת את דעתם של אחרים ביחס למוריהם, ויוצרת קרמה שלילית וקשה ביותר לכל המעורבים בדבר, יוצרת הרס רב, כמו פצצה של טרוריסט.

פעם הוזמנתי להיות תורגמן עבור קבוצה של תלמידים מערביים שרצו לקבל העצמה מן הפנצ'ן למה בטיבט. באותו הזמן טרם החלטתי באם אקח את הפנצ'ן לאמה כאחד ממורי, שכן בזמן ההוא הייתה איזו מחלוקת פוליטית ביחס לפנצ'ן למה ולדלאי למה...

ואז פתאום הבנתי שבגורו פוג'ה כל שדה החסד (אלו כל המורים והישויות הנאורות וכו') בא מן התודעה הראשונית שלנו. זה הכל אחד. הכל מופע של עונג וריקות. כל הלאמות הם אותו הדבר! הם כולם אחד!

בלי כל קשר לפוליטיקה, הם כולם ישות אחת. ואז לקחתי את הפנצ'ן לאמה כמורי. אין כל צורך להתמקד בפוליטיקה.

יתרה מכך. כשרואים את המורים עושים שגיאות, זה צריך להזכיר לנו את חסדם הרב. בו ברגע שאנו רואים שגיאות, עלינו לחשוב "הו, כמה רב הוא חסדם". וזה למה? שקיימוני בודהה אמר שבזמנים של ניוון רוחני זה האופן שבו הוא ינחה את היצורים, על ידי שיפיע בצורה רגילה. "צורה רגילה" פירושו מישוהו העושה

שגיאות, ועל כן כשרואים את הלאמה שוגה זה צריך מייד להזכיר לנו את חסדם על כך שנטלו צורה רגילה על מנת לבוא לברך את תודעתנו.

בדיוק כמו (המלאך הטנטרי) הרוקה ובת זוגו, המופיעים כך על מנת לברך את תודעת הברואים, כך גם המורה העושה שגיאות. זוהי פשוט אחת הצורות שנוטלת התודעה הראשונית, המוארת, על מנת לברך את הברואים.

אדם יכול לראות את מורו/מורתו אך ורק בהתאם לרמת תודעתו הוא. אנחנו ברי מזל רב על שיש ביכולתנו להתייחס אל המורה בצורה של בן אדם, ולו אף מישהו העושה שגיאות, ולא כחיה שאפילו איננו יכולים לשוחח עמה. רק היכולת לפגוש אותם כבני אדם עושה אותנו לברי מזל רב. מזל לא יאומן. ועל כן בראותנו אותם שוגים, עלינו לחשוב: כמה אנו ברי מזל שהם בכלל בני אדם!

פעולה כנגד מורים

בלאם רים, הספר הגדול של השלבים בדרך להארה, נאמר שהבודדות, למשל בודהה וג'רדהרה, למה שקיימוני בודהה, וכו' – מתגלמים בפנינו בדמות רגילה ומובילים אותנו להארה. פירושו של דבר שהם מפגינים בפנינו אספקט של הופעה רגילה המפגינה שגיאות, כגון היותם בעלי חשיבה שגויה, עשייה מוטעית, וכו'. באותו האופן ניתן גם לראות את המצב עצמו, על פי הלם רים. בפועל, אין כאן כל שגיאה, אלא שהמורה מפגין עשיית שגיאות, כמו שחקן קולנוע.

ראייה כזו של המצב עשוייה למנוע בעד מישהו מלאבד את אמונו, מלאבד את מסירותו למורה. היא בעצם נותנת השראה. מדוע? משום שללא האספקט השגרתי של המורה שעושה שגיאות אין לנו שום דרך אחרת לקבל הנחייה. אין לבודהות שום דרך אחרת להנחותנו אל ההארה.

דרך אחרת לראות את המצב היא שלמרות שבפועל אין שום שגיאה מצד המורה, בכל זאת אנו נאלצים לראותם שוגים בשל הקרמה שלנו. הסיבה היחידה שהמורה מפגין שגיאות היא שיש לנו הקרמה לראות זאת כך ברגע זה, ואין בנמצא שום דבר מלבד זה.

ובהקשר זה, אספקט זה (של המורה) נהיה מאד יקר וחשוב עבורנו, ועבור תודעתנו. החכם גיילוה אנספה אמר: "עד לרגע שבו אדם משתחרר מכל מכשול קרמי רע לראייה, הרי שגם אילו הופיעו לפניו כל הבודהות כולם ללא יוצא מן הכלל, לא יוכל אדם זה לראות את הגוף הקדוש והנשגב, על כל סימניו הקדושים, אלא יראה אך ורק את המופע הנוכחי (הרגיל)".

ועוד אמר רינפוצ'ה:

אפילו אם הלמה הורג מיליונים רבים של אנשים, כפי שעשו היטלר או מאו צה טונג, ברגע שיצרת קשר עמם אסור לך, מצדך אתה, לאבד אמונך בהם. אסור לך לוותר על אמונך במורה עד אשר הידיד הטוב (כינוי למורה הרוחני) יבוא מצדו הוא ויתן לך רשות ויאמר: "אל תלך בעקבותי".

בספרו של למה צונגקפה, הספר הגדול של השלבים בדרך להארה, נאמר: **"אפילו אם התלמיד מייצר מחשבה אחת ויחידה שאין בה מסירות למורה, מחשבה הרואה את המורה כאדם רגיל מן השורה, הרי שכבר יצר מכשול בלבד"** אז אתה יכול להמשיך ולשער מה פירושו של דבר אם אתה מייצר מחשבות של כפירה וכעס כלפי המורים, ומבקר אותם בלבך עם התייחסות שלילית. זה מייצר את המכשול הקשה ביותר להשגת תובנות בדרך להארה, ואת המכשול הכבד ביותר אפילו לאושר בחיים אלו, ובוודאי בחיי עתיד. על אחת כמה וכמה כשמדובר בנירוונה או הארה.

בנוסף לכך, אם אדם מייצר מחשבות של כפירה (דהיינו: שפיטה ובקורת) או כעס כלפי המורה, אזי אף בחיים אלו אדם זה יסבול סבל רב, מחלות קשות, ואסונות רבים, בזה אחר זה. וכאשר המוות יבוא, הוא יהיה נורא. הוא יהיה מפחיד, לא תהיה בו שלווה, וישנו הסבל הנורא בגיהנום. ולא רק זאת, סבל זה נמשך במשך עידנים רבים.

אנא קרא את הפרק על המסירות למורה בספרו של פבונגקה רינפוצ'ה מתנת השחרור בכף ידך. כמו כן קרא את הפרק על המסירות למורה בספרו של למה צונגקפה הספר הגדול של השלבים בדרך להארה (לם רים צ'ן מו). למד גם בספרי דהרמה אחרים, אך לכל הפחות שני מקורות אלו שהזכרתי כאן.

בביאור על הנקודות הקשות שב "אויב השחור של ימה" (ראה הספר הגדול של השלבים בדרך להארה, כרך ראשון, ע' 157) נאמר שלאחר שנוצר קשר דהרמי, וקיבלת לימוד של אפילו ארבע מילים, תוך הבנה שיש יחסים של מורה ותלמיד, אם אתה שוכח להקדיש עצמך לאותו אדם כמורה, או שאינך מתייחס אליו או אליה כאל המורה שלך, הרי שתאלץ להוולד ככלב במשך 100 גלגולים, ולאחר מכן תוולד למעמד נחות.

על נטישת המורה

הקרמה של נטישת המורה היא חמורה בהרבה מהקרמה שצברו חיטלר או מאו צה טונג. מאו צה טונג פגע בהרבה ישויות קדושות, אך הם לא היו מוריו. בעולם זה, אף מי שהורג מיליונים רבים של בני אדם יכול עדיין להשיג הארה באותו מהלך חיים. אך מי שיצר מחשבות של כפירה וביקורת כלפי הידיד הטוב וזנח את מסירותו לידיד הטוב ייתקל בקושי עצום להשיג הארה, אף אם יתרגל טנטרה תוך השקעת מאמצים עצומים.

בעולמנו זה אנשים מפחדים מסרטן או מ-AIDS, אך אינם חוששים כלל מעידנים של סבל בגיהנום. הסבל בעולמות התחתונים הוא כה עצום ורב, שסרטן או AIDS או כל סבל שבו נתקל בעולם האנושי נראה בהשוואה אליו כנחמה גדולה ותענוג.

בשעה שאדם מייצר מחשבות של כפירה, גינוי או ביקורת כלפי הידיד הטוב, הרי שזה גרוע הרבה יותר מאשר הריגה או יציאה למלחמה. זאת משום שהאובייקט הוא כל כך רב עצמה. המורה שלך הוא האובייקט העצמתי ביותר מבין כל האובייקטים בעלי העצמה בעולם, כולל כל הבודהות.

אני מציע לך להקטין את הקרמה השלילית שלך על ידי שתתנצל מתוך חרטה.

התרגול של בודהיזם הנו בעצם בחירה שלך. אם יש ברצונך להשתחרר מסבל והסיבות לסבל, מתודעה מתעתעת ומקארמה, הרי שמה שעליך לעשות הוא לתרגל את הדרך הבודהיסטית ואת ארבע האמיתות הנאצלות. אם אינך רוצה להשתחרר מסבל ומהסיבות לסבל, אזי אין כל צורך בתרגול הבודהיזם. אם אינך רוצה למצוא אושר, אל תתרגל את הטוב.

מכשולים בהתמסרות למורה

עצה לתלמידה שנתקלה בקשיים בפיתוח מסירות למורה

את חייבת להבין שמה שמביא לכל אחת ואחת מן התובנות של הדרך ולכל הסגולות הבלתי נידלות של הבודהה, בין אם תגיעי להארה ובין לא, הוא המסירות למורה. יכולתך להגיע להארה, ולהיות מסוגלת לשחרר אינספור יצורים החווים סבל עז בעולמות התחתונים ולהביאם לאושר שאין לו דוגמא של הארה מלאה – כל זה הוא פונקציה של מידת מסירותך למורה. ועל כן, בשעה שאת מתרגלת, יעלו מכשולים, מחוץ ומפנים. כוחות מזיקים שונים ינסו לפגוע בך, שכן אין רצונם שתגיעי להארה. הם יציבו מכשולים בדרכך, ועל כן עלייך להיות ערנית ולעמוד תמיד על המשמר, ולא להרפות אף לרגע.

את חייבת תמיד לשמור על תודעתך, ללא שנייה אחת של הפוגה, שכן מזיקים אלו ינסו למנוע בעדך מלהגיע לתובנות. ובשעה שעולים מכשולים, מבחוץ או מפנים, חשוב מאד להשקיע מאמץ, ולעולם לא לוותר.

עלייך להשקיע בכך מאמץ, ולעודד את עצמך. חשבי: "יש לי טבע של בודהה, ועל כן אני יכולה לעשות זאת. לא משנה כמה עמוקה נפילתי, תמיד אוכל לחזור, מאחר שיש לי טבע של הבודהה. יש אינספור בודהות ובודהיסטות שכולם היו פעם בדיוק כמוני, עם תעותים ומכשולים, אלא שהם השקיעו מאמץ והצליחו בהדרגה להתגבר עליהם. ועל כן חייבת אני לעשות כמותם. לא משנה עד כמה זה קשה, עלי לחזור ולנסות"

לא משנה מה שקורה, לא משנה כמה את נופלת, לא משנה כמה מכשולים יתעוררו, עלייך להשקיע מאמץ ולנסות להתגבר עליהם.

קשיים עם המורה

בזירה פנתה לקבל עצתו של רינפוצ'ה בשל תרעומת שהתעוררה בלבה על המורה שלה, שכן זה פסק פתאום מללמד אותה.

מטרתך העיקרית בחיים היא לא רק ללמוד, כי אם בעיקר להגיע להארה, לשחרר את כל היצורים מסבל ולהביא אותם להארה. לשם כך את צריכה להשיג תובנות בדרכך להארה. ולשם כך עלייך לטהר את תודעתך ולאסוף חסד רב. ועל כן אין הלימוד מטרה יחידה בחיך.

והכל תלוי ביחס הנאות לידיד הרוחני! (זהו כינוי למורה). כך שאם תשני את המוטיבציה שלך, תמצאי שיחול שינוי רב. **הדגש חייב להיות על מה שהכי משמח את המורה, ולהתמסר להם כיאות. הכל מבוסס אך ורק בזאת, וזהו התרגול העיקרי. לימוד איננו המטרה הראשית בחיים.**

יחס שלילי למורה

אשה באה לרינפוצ'ה לבקש עצה בשל קשיים שהתעוררו אצלה ביחס לאחד ממוריה. הרבה מחשבות שליליות על המורה הטרידו את דעתה.

מוטל עלייך ליצור החלטה נחושה ליצור התייחסות חדשה למורה זה, מרגע זה ואילך. את חייבת ליצור החלטה שלמה לחלוטין לראות אדם זה כבודהה, בכל רגע ורגע. **את חייבת לגרום לעצמך לראות באדם זה בודהה (מה שנקרא ראייה טהורה) על מנת שתהיי מסוגלת לתרגל כיאות מסירות למורה.**

מאד חשוב גם, בחיי יומיום, שלא לצפות שראייה טהורה תבוא אלייך מצד אנשים אחרים. אם לזה את מצפה, הרי שזה לא יקרה, ודעתך תקלע לצרה. כך שבחיי היומיום שלך את חייבת להשאר מודעת לכך שראייה טהורה חייבת לבוא מצדך את. **את חייבת ליצור ראייה זו מצדך.** ובאופן זה תוכלי בסופו של דבר לראות אדם זה טהור כמו הבודהה. וזה יהיה נורא טוב.

זוהי שאלה של התמרת התודעה...

... בסופו של דבר, משתגיעי להארה, לא יופיע בפנייך אף רבב, ולו הזעיר ביותר. כל מה שתוכלי לתפוס בחושייך יהיה אינסוף של מופעים טהורים.

וכל זה יבוא מאימון תודעתך את. **בשעה שאת רואה את המורה בצורה רגילה, עושה שגיאות, הרי שזה בא אך ורק מן התודעה שלך בשעה שהיא עטוייה בבורות ובראייה רגילה. וכן את חייבת תמיד להבין שלראות את המורה כבודהה חייב לבוא מתוך התודעה שלך.**

ברגע שתביני את זה, הרי שתוכלי לייצב את המחשבה של לראות את המורה כבודהה. מחשבה זו נהיית יציבה בתודעתך על ידי שימוש בציטטות מן הכתובים, באמצעות ההגיון, ובאמצעות נסיון האישי עם המורה. עלייך גם לקרוא בנושא המסירות למורה בספר *מתנת השחרור בכף ידך* (של פבונגקה רינפוצ'ה).

אני מיעץ לך לבוא ולהתוודות בפני אותם המורים שכלפיהם נהגת באופן שגוי. במיוחד עלייך להתוודות באופן מילולי בפני המורה שכלפיו פיתחת מחשבות שליליות.

עצות לתרגול המסירות למורה

הדבר החשוב ביותר שקובע את המהירות שבה תגיע להארה היא עד כמה אתה מסתמך על המורה ומתמסר לו או לה – ככל שהתמסרות זו יותר חזקה, כך זה יקרה יותר מהר.

מה שמונע בעדך מליפול לעולמות התחתונים הוא אך ורק החסד של המורה. חסד זה מונע סבל שמשכו לא ישוער, ומאפשר לך להשיג לידה נעלה.

ככל שאתה מיטיב להבין סבל, כך גדל הצורך להסתמך על המורה. ככל שאתה מיטיב להבין כיצד כל הסמסרה – כולל עולם האלים – היא מטבעה סבל, כך גדל הצורך שלך להסתמך על המורה ולהקדיש עצמך לו או לה.

ככל שאתה יותר סובל, כך גדל הצורך שלך להסתמך ולהקדיש עצמך למורה שלך.

ככל שאתה יותר לומד, כך גדל הצורך שלך בעזרתו של המורה, וכן הצורך להסתמך ולהקדיש עצמך למורה שלך.

ככל שגדל הצורך שלך להגיע להארה, כך תכיר יותר בצורך שלך להסתמך על המורה ולהקדיש עצמך לו או לה באופן מוחלט.

ככל שאתה יותר מתקדם בדרכך, כך גדל הצורך שלך להסתמך על המורה ולהקדיש עצמך לו או לה באופן מוחלט.

ככל שאתה חש יותר את הסבל הבלתי נסבל של היצורים, כך תחוש יותר עד כמה דחוף הדבר להסתמך על המורה הרוחני שלך ולהקדיש עצמך לו או לה.

ככל שאתה יותר מתרגל טנטרה, כך גדל הצורך שלך להסתמך על המורה ולהקדיש עצמך לו או לה באופן מוחלט.

התמצית של חיך היא לתרגל מסירות ללמה בצורה טהורה, תוך שאתה מכיר בחסדו של הלמה שאין לו דוגמה, ושהוא רב מכל חסד שיש בעולם.